

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy óra. . . . 1 kor. Egy óra. 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . 3 . . . Negyedévre 4 . . 50 .

Felcélós szerkesztő:
ifj. MÓRICZS PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

Itélt Debreczen népe is.

Nagy népgyűlés Debreczenben.

Bizalom az ellenzéknek. — Bizalmatlanság Tiszának.

Debreczen város polgársága méregetett és méltónak találtatott a civisváros a magyarság őrvárosának dicső nevére.

A hazafias közgyűlési többség országos jelentőségű határozatát egyhangu lelkesedéssel erősítették meg a vasárnapi népgyűlés ezrei is; csak az a sajnálatos, hogy a kedvezőtlen időjárás miatt nem szabadhelyen, hanem teremben, Debreczen város legnagyobb köztermében az Arany Bika dísztermében tarthatták meg a fényes sikerű debreczeni népgyűlést, mely míg egyrészt felháborodva tiltakozott a Tiszák alkotmányellenes merénylete ellen, másrészt az ezreknek felemelő erejével csatolta bizalmát az egyesült ellenzéki küzdők seregének becsületes nemzeti küzdéséhez.

Sajnálható, hogy az egyesült ellenzék vezeterei közül az egy Thaly Kálmánon kívül, a ki inkább tiszteletbeli vezér és a ki maga sem vallja magát vezérpolitikusként, inkább az érzelmek, a hangulatok költői lelkű embere, nem jelent meg egyik sem; de azok a tiszteletreméltó ellenzéki oszlop férfiak is, a kik lejöttek, tanúságot tehetnek az ország előtt, jelenthetik az egyesült ellenzéknek, hogy a Tisza politikának Debreczenben nincsen talaja, hogy a magyarság őrvárosának szinmagyar népe csekély, züllésnek indult töredéktől eltekintve, a nemzeti küzdelem bármely fokozatán velük kitart és hogy Debreczen a régi kurucz hagyományokhoz hiven, biztos és nagy tartalék serege a nemzeti tábornak.

A debreczeni tiltakozó népgyűlésnek nagy jelentőséget kölcsönzött az is, hogy a debreczeni független és újpárti tábor ezt közösen rendezte és hogy a hatalmas népgyűlésen a politikai életnek két oly jelentős, érdekes férfiai is részt vett, mint Degenfeld József gróf és Puky Gyula (mindketten újpártiak), a kik a kormány magas bizalmi állását töltötték be, a kik mindketten főispánjai voltak Debreczennek és Hajdúvármegyének, a kiket tehát Tisza István sem bélyegezhet csöcselék-

nek, piaczi szájhősöknek (hisz Degenfeld gróf az apjának is bizalmasa volt, sőt rokonok is), de viszont e két volt főispánnak a népgyűlésen való résztvevéséből, a nyílt ellenzéki zászló alá állásából a legmegdöbbenetbben tűnik ki a Tiszák erőszakos, osztrárizáló politikájának a végzetessége, hogy a hazáját, nemzetét szerető igaz magyarnak avval bűn, árulás egyetérteni, attól utálattal kell elfordulni, az ellen nyíltan szembe kell szállani, mint Degenfeld József gróf és Puky Gyula volt főispánok, a kiknek példaadását nagy jelentőségűeknek és a legesujtóbb pálczatórésnek tartjuk a hazafiatlan Tiszá-Pérczel czinkos és áruló politikával szemben.

A fényes sikerű és Debreczen állásfoglalásában döntő jelentőségű hatalmas népgyűlésről (melyen a debreczeni kormánypárt halál harangját húzták) alábbi tudósításokat adjuk.

A népgyűlés megnyitása.

Ismételten hangoztatjuk, sajnálható, hogy a népgyűlést egészségi okokból zárt helyen kellett megtartani; mert az összegyűlt tízezrekből csak néhány ezrenek jutott hely a Bika-dísztermének földszintjén, páholyaiban, oldalfolyosóin, melléktérmeiben, ugyannyira hogy ember-emberhátán tolongott, úgy hogy valóságosan összehérszorosított az a 5-6000 főnyi tömeg, mely testi épségének a kockázatásával szorongott az Arany Bika helyiségeiben, de az utcáról is folyton hullámozott a nép, persze hiában, mert a későbbben érkezőknek már a folyosókra sem lehetett felhatolni.

A népgyűlés lefolyása méltóságteljes és mindvégig lelkes volt és megújuló, ki törő helyeslés, tetszés, csatlakozás kifejezései mellett ösmertették a politikai helyzetet, Tisza merényletének az elvetemedettségét, az egyesült ellenzék küzdésének jelentőségét és nagyságát a kiváló férfiak, képviselők Papp Elek, Rákosi Viktor, Bakonyi Samu és az ellenzéki oszlopemberek.

A népgyűlés vezető-elnökeiül dr. Thaly Kálmán országgyűlési képviselőt, alelnökeiül Degenfeld József grófot, a debreczeni újpárt elnökét és Márton Imrét, a függetlenségi párt elnökét választották meg.

Thaly Kálmán beszéde.

Dr. Thaly Kálmán a legilletékesebben szól az eseményekhez, mert azok egyrésze a személyével függ egybe. Részletezi sze-

replését; majd arra a következtetésre jut, hogy az összes ellenzéki pártoknak kötelességük kezét fogni, szövetkezni az alkotmánycsorbító merénylet megtorlására, midőn Tiszák parlamenti fogdmegeket szerveznek a szólásszabadság megtörésére. Apponyi helyesen nevezte Tiszát rögeszmésnek, hisz az ellenzék nem zárkozott el a házszabályok okszerű módosításától, de itt a szólásszabadság megsemmisítése czéloztatik. Tiltakozik a leszerelés vádjá ellen; Kossuth betegsége következtében ő volt a felelős vezére a független pártnak, a hasznos munkát akarta biztosítani; de az a rögeszmés ember ugrai levelével újra fölzavarta a békecsendjét. Ujból nekigyürkőzött az ellenzék megtörésének és talán nem is annyira rögeszme már ez, mint a legfelsőbb helyről kapott utasításoknak a tervszerű végrehajtása.

Majd a jelenlevő Rákosi előfogja adni a november 18 diki államesiny lefolyását, mint a ki akkor mellette küzdött a képviselőház elzúllott elnökével.

Befejezésül kijelenti, hogy örömmel jött Debreczenbe, mert a debreczeniek szava tuharsogta az ország minden más megnyilatkozását. A polgármestert is felemlíti; a ki elvéhez hűen kelt az alkotmány védelmére, midőn hű maradt a nagy Kossuth szavaihoz, hogy Debreczen az alkotmány leghebb oltalmazója. (Taps és éljenzés.)

A hajduk volt főispánja.

Az újpárti Puky Gyula (újpárti) volt hajdusági népszerű főispán emelkedett szólásra.

Egy esztendeje vált meg debreczeni hivatalos állásától. Azóta sok minden történt.

Az ellenzék magyar vezényszót követelt, de a kormány azzal utasította vissza, hogy a nemzet többsége nem kívánja azt. Az 1903. évi debreczeni szabadelvűpárt (mely más volt, mint a mai), látván a kormány ellenszegülését, meghozta híres határozatát, a mely országos viszhangot keltett. Ekkor már nem mondhatták az ellenzéknek, hogy egyedül állanak, mert az egész ország közvéleménye mellettők nyilatkozott. A kormánypárti képviselők is hozzájárultak; de midőn megéreztek a Bécsből fujdogáló kedvetlen szeleket, visszasompolyogtak ahhoz a jászolhoz, a hol készen várta őket az abrak. És megpróbáltak minden eszközt. Hozzáfolyamodtak a

Mesés olcsó árban eladatnak

a raktáron lévő összes téli férfi- és gyermek ruhák

DEBRECZEN. Piacz-utca 47. sz. a Dréber sörcsarnok kapuja mellett (az

Gerő

→ férfi ruha áruházában, ←

(Ember kézzel)

legszennyesebb eszközhöz, a vesztegetéshez. Midőn nem sikerült; a végső eszközre vetemedtek, ez volt *chlopi*, a mely azonban hátrafelé sült el. Megszakította a szabadelvűpárt egységét. Kiléptünk belőle (Zajos éljenzés, taps). A harcosok közé állottunk. Bánffy ellenzéki zászlót bontott. Mellé sorakoztunk, ki is tartunk mellette mindvégig.

És midőn a kormánynak semmiféle cselvetése sem sikerült, legszen-
tebb jogainkhoz is hozzányultak. Egy fiatal fanatikus ember megakartá törni az ellenzékben az ország élető erejét. És az, a kinek a törvényőrének kellett volna lenni, a képviselőház elnökével összeszóvetkezett és e részeg banda megszenteltelenítette a nemzet történelmét. **Ez politikai orvgyilkosság.**

Hivatalosan proklamálva lesz az *anarkia*, a törvényeknek ellenszegülés; mert ha szabad volt a törvényt megsérteni a miniszterelnöknek, a ház elnökének, akkor szabad mindenkinek; csak hogy az anarkia mindig azt szokta elpusztítani, a kitől kiindul. (Közbeszólás: II. Károly, XVI. Lajos!)

Azzal takaróznak, hogy csak házszabálysértésről van szó. Amde mi az a házszabály? *Az a forma, a melyek szerint alkotni kell a törvényt*, a mely törvény pedig nem a szerint van alkotva, *az nem törvény*, azt nem köteles megtartani senki és *Debreczen hazafias törvényhatósága sem fogja az ilyen törvényt végrehajtani.*

Régi törvényeink vannak, melyek nagy büntetéssel sújtják azokat, a kik a törvényellenes rendeleteket végrehajtják.

Minden magyar ember szívébe bele van oltva a törvény és jog iránti rendíthetetlen ragaszkodás, védve mindig az igazat. Ez a tulajdona adott neki erőt arra, hogy 1000 évig fenn tudott maradni Magyarországon. Ha ez nem lett volna, a történet lapjai reánk nézve már lezártak volna örökre. Ezt az örökséget hiven kell megóvni és átadni utódainknak. Lépünk egymással csatárláncba, vegye mindenki kezébe fegyverét, ki súlyosabb, ki könnyebb fegyverével. (Éljen az általános választói jog!) A meggyőződésnek is van ára mai nap több, kevesebb. *Debreczen város polgárai meggyőződésének úgy hiszem nincs ára, nem lehet megvenni.* Erre jogosít bennünket a csütörtöki közgyűlés határozata. Nagy örömmel vettem, alig vártam, hogy megjelenjek előttük. Leboruljak Debreczen város hazafisága előtt.

Tegyünk egy fogadást, Van egy fegyverünk, az *igazság és jog*. Ezt a kardot ne engedjük kezünkől kicsavartatni *soha, soha, soha!!!* (Viharos taps, éljenzés.)

Egy sürgöny.

Thaly Kálmán bejelenti, hogy Hajdusoboszlóról egy távirat érkezett, melyet felolvastak.

Beszámolóm meghallgatására egybegyűlt nagy közönség hazafias tiltakozásukhoz szívvvel, lélekkel, forró hazaszeretettel, rendíthetetlen alkotmány hűséggel esatlakozik és üdvözlését küldi. Kovács Gyula országgyűlési képviselő.

Egy hajdusági követ.

Rákosi Viktor: Én is a hajduság üdvözlésével jöttem Debreczenbe; mely mint gyűrű fogja körül Debreczent. Ebben a gyűrűben Debreczen legyen az a drága kő, a mely beragyogja a hajduk pusztáit.

A történetirő és a bírő szavait hallottam egymásután. A történetirő fehér haja nem öregéget jelent; hiszen szívében a hazaszeretet tüze kioltthatatlanul lobog.

Megszólt utána a bírő, ki itéli és keresi az igazságot. Pálczát törtek mindketten Tisza felett, a ki mit tesz? Vességet! Itat! *lekaszaboltatja a nemzet ifjúságát!* (Debreczenbe jöjjön.)

Kénytelenek a katonaság mögé bujni. (Hívják le Debreczenbe!) A kormány azt iratja az egyesült ellenzékéről, hogy klerikálisak vagyunk. Nem igaz. De midőn Tisza Győre banketthez ült, ki köszöntötte fel? **Gróf Cziráki Béla klerikális.**

November 18-án közvetlen-közvetlen voltam a gázsághoz. Kábultan ült ott az egész ház. Még a kormánypártiak sem tudták mindnyájan a csíny. Ekkor egyesült az ellenzék azért, hogy a most kezdődő ütközetben váltva torolja meg a jogtalanságot. *Nemcsak megtorolni, de kitörölni kell ezt a történetből;* mert a házszabálysértés olyan törvénytelenség, mely által megfosztják a jövő nemzedéket is, hogy szabad országban éljenek.

A ki nem így beszél, az áruló! E parlamenti kisebbség küzd az alkotmányért, a mely ha elbukik, elvesztünk mindnyájan. Az idegen dinasztiaival, a dinasztia idegen tanácsosaival szemben a házszabály a fegyverünk.

Hiszi, hogy Debreczent követi Hajdúvármegye köztörvényhatósági bizottsága is. Követnie kell; mert a hajduság a hazaszeretet bölcsője és Debreczen ez esetben Budapest helyett is az ország irányítója. (Viharos éljenzés.)

Az öreg Papp Elek.

Papp Elek: Itéletet hozni jött össze ez a gyűlés. Egy ember leggonoszabb örültségében, a felkapaszkodott ember örültségével támadta meg a nemzetet. És rabbi-lincse lenne verve a szólásszabadság, ha az őrvöngő merényletét keresztülviheti; ekkor lettár mellett veheti át az uszályhordozókat. De midőn golyóról és akasztófáról beszélt, nem e a maga jövő sorsa lebegett-e szeme előtt? Ezt az őrvöngő gonoszsgot törni nem lehet. A ki türi: méltó a bilincésre, a korbácsra, a zsarnok bilincseire és korbácsára.

Mi tiltakozunk a zsarnokság gonoszsga, a szólásszabadság eltiprása ellen. Nem forradalmat akarunk, hanem békésen keresztül vinni, hogy minden ember, ki vérével adózik, jogokat is nyerjen.

Főlséges föllépése volt Debreczen városának. Bebizonyította, hogy a törvényt, jogot akarja és tudja védeni. A régi görögök a bölcsesség istennőjének szobrot emeltek a magas hegyre, mellé lángot gyújtottak. Idezarándokoltak, de nem juthatott mindenki oda fel. De ha valaki meggyújtotta és tovább is adta, s millió és millió fényt gyújtva szerteszedtek. Így kell tenni Debreczennek. Rossz időket élünk. Azért teszen az örült ember ilyesmit, hogy biztosíthassa magának és utódainak a hatalmat, hogy feláldozza a nemzetet az uralkodó család érdekeinek. Résen kell állni. Körmökre kell koppintani.

A mi szemünk előtt az az eszme lobogjon szent fényben, amely Magyarország sorsát arra az utra vezérli, amely utat a magyar haza ezredéves életének első fele kijelölt. Ezt kell megvalósítani nemcsak nekünk, hanem az ifjúságnak, mely ezután lesz hivatva. (Taps és éljenzés.)

Az Új-párti főtitkár.

Halmay Elemér doktor, az újpárt rokonszenves országos főtitkára emelkedett szólásra, bejelentette, hogy Budapestről a Bánffy párt képviselőtében jelent meg ezen a hatalmas népgyűlésen, amilyen két olyan kiváló volt főspán is jelen van, mint Degenfeld József gróf és Puky Gyula. A Bánffy Dezső üdvözlését atadván, érdekesen fejtegeti, hogy nincsen olyan becsületes magyar ember, a ki fel ne tudná fogni, hogy a jogtalanságból jogos sohasem származhatik.

A házszabály közkinés, melynek megsértésével a törvényeken esik sérelem. És mi a szent korona? Nem szimbolum, nem dísz, hanem jelenti a királyt, nemzetet s a képviselőházat stb. *A ki egymás ellen uszítja ezeket, az vagy hazaáruló vagy örült.*

A szabadelvűpárt többsége szolgálalkü. *Negyven markos legény kell a megerősítésükre.* Hitehagyottak.

A nemzetek életét nem a gondviselés vezeti, hanem a polgárok hazafisága, készsége. Idejövünk erőmerítői, a szövetség meggyújtani. *Olyan sokat kiállott már a magyar nemzet, hogy a Tisza Perczel gázságát is kifogja állani.* Most pedig járuljunk hozzá azon határozati javaslatához, a melyet az elnök előterjeszt. (Éljenzés.)

A határozati javaslat.

Dr. **Thaly Kálmán** elnök felhívja doktor **Fejér Ferenc** jegyzőt a határozati javaslat előterjesztésére; amelynek a magva ez:

A magyar alkotmány biztosítékát a miniszterelnök és a képviselőház elnöke törvénytelenül megsértették; azért egy törvényt hozni nem lehet és az így hozott törvény senkire kötelező nem lehet. A népgyűlés elítéli az alkotmány ellen elkövetett sérelmet és az egyesült ellenzékét üdvözlöli a népgyűlés. (Általános helyeslés.)

A „Tisza”ról.

Dr. Kőrösy Kálmán: Petőfi verse a „Tisza”-ról eszébe juttat egy minisztert, a kinek pályafutása a nemzeti jogok letiprásával kezdődik s folyik. Ez is kitörte a gátat. Kicsapott az alkotmány sánczaiból. Elakarja nyelni a szólásszabadságot. A kormánypártiak ott uszálynak még az árral; de hiszi, hogy az ár odafogja csapni őket az alkotmány szikláihoz.

Egyesültünk és küzdünk a rendszer ellen, mely kiakarja szolgáltatni az országot Ausztriának. *Ez a rendszer: a Tisza-rendszer.* A szólásszabadság elleni merénylet, mely nyakát törí Tiszának, a ki a törvény lánczszemét akarta szétszakítani. A Tisza lejártsgát jellemzi, hogy a győri népgyűlésre Bécsből kellett magyar embereket szállítani.

Egyébként a hol az igazság: ott az Isten!
Tiltott alma: a házszabályok módosítása.
(Éljenzés, taps.)

Bakonyi is nyilatkozik.

Bakonyi Samu: Ott voltam az obstrukciók között. Ösmerteti a harcot; majd köszönetet mond az új párt tagjainak, hogy e népgyűlésen résztvettek. Mi mindnyájan dolgozni akarunk, de csak az alkotmány bástyái között; hiszen már az orosz is alkotmányt akar adni, és nálunk adjon áruló, a ki az alkotmány megtörését most akarja véghez vinni.

Ausztriának akarnak bennünket alárendelni; ezért akarnak szájkosarat tenni reánk; ezért akarnak kidobni a parlamentből. Az ő fogyerők az ámitás az erőszak, a miénk az igazság és jog! (Zugó taps és éljenzés.)

A népgyűlés berekesztése.

A hatalmas, szép és nagy népgyűlést **Thaly Kálmán** berekesztette be, kimondván, hogy a határozati javaslat egyhangulag elfogadtatott. Majd köszönetét is kifejezte a lelkes derék polgárságnak, a kik a Kossuthnóta éneklésével oszlottak szét a legpéldásabb rendben.

UJDONSÁGOK.

A képzőművészeti kiállítás megnyitása.

— Deczember 4. —

A műpártoló egyesület által rendezett téli képzőművészeti kiállítás ma délután nyit meg az érdeklődő művelt közönség előtt. A debreczeni közönség dicséretül említi, hogy a művészeti esemény iránt a legnagyobb érdeklődést mutatták városunk gyönyörű hölgyei és előkelőségei.

A kiállítást **Domahidy Elemér** főispán, mint a kultuszminiszter helyettesítője, de úgy is mint a műpártoló egyesület elnöke „volt szerencsés” megnyitni. Egyidejűleg köszönetet mondott a buzgó tárlat rendezőknek.

A városháza célszerűtlen nagyszobájában és oldalhelyiségében 197 darab értékes és kevésbé értékes festett mű van elhelyezve. Igazán szégyen Debreczenre, hogy ilyen kiállítás rendezésére sincsen megfelelő helye, sőt hogy egyáltalában nincsen is helye.

A kiállítás műveinek ösmertetését más alkalomra tartjuk fent. Ezen alkalommal a zsúfolt tömegben, a fülledt levegőjű szűk teremben elég gondot adott, nehogy valami fájós tyukszemecskére tapodjunk. Azt azonban előre is jelezzük, hogy a *művészet tyukszeméi* iránt nem leszünk ilyen — kiméletesek.

— **Zádor Lajos** ünneplése. A veszedelemben forgó alkotmány védelmére folytatott küzdelem zajában ünneplték Debreczen város kereskedői rendét a tisztas polgári munka, a sikeres közgazdasági tevé-

kenység egyik vezérlő férfiát — fenyéri **Zádor Lajost**, a kereskedő társulat elnökét királyi tanácsossá történt kinevezése alkalomból. A szép ünnepély első része a kereskedő társulat saját fényes otthonában, a debreczeni kereskedelem történetét ábrázoló freskókkal ékes díszteremben folyt le, tekintettel az ugyancsak délelőtti tartott nagy népgyűlésre, 1/212 óra után. A debreczeni kereskedő világ csaknem valamennyi idős és ifj. tagját ott láttuk ez ünnepélyen. Képviselve voltak a pénzintézetek, iparteleppek, képviselve a városi tanács is több tagja által, főként azon a réven, hogy a kereskedő társulat intézményeinek a város a legnagyobb pátronusa; s jelen volt **Domahidy Elemér** főispán is, — azt hisszük — a kereskedelmi iskola másik nagy pátronusának, a kormányzat képviselőjének. A diszközgyűlést a társulat alelnöke, **Kardos László** nyitotta meg, jelezvén a gyűlés tárgyát s felkérte **Kernhoffer József**, **Falk Lajos** és **Somossy László** társulati tagokat, hogy hívják meg **Zádor Lajost** a diszközgyűlésre. A megjelent társulati elnököt viharos éljenzéssel fogadták, aminek lecsillapultáival **Kardos László** folytatta beszédét, találó szavakkal mutatva elnöktársának a király által is észrevett és kitüntetett érdemeit, és hangsúlyozva, hogy e királyi kitüntetés fenyő beragyogja kereskedő társulatot is. Utána **Szántó Győző** gyáros váaszmányi tag tündületes szép beszédben sorolta elő **Zádor Lajos** negyed felszázados közéleti szép sikereit. Majd **Szoyka Gyula**, a kereskedelmi iskola igazgatójában talált hivatott méltatónak **Zádor Lajos** közhasznú tevékenysége. A diszközgyűlést igen népes bankett követte, délután 2 órakor a Bika dísztermében. Az asztalokat körülbelül háromszázan ültek körül. A legtöbb felkészült az ünnepelt **Zádor Lajost** elítette, bár másokra is ünnepi poharat ott, mindeuk előtt a királyra, mit az egész társaság felállva hallgatott, azután a városi tanácsra, a kereskedő társulatra, ennek kiválóbb vezetőire. Felkészült mondottak: **Domahidy Elemér** főispán, **Kardos László**, **Vecsey Imre** főjegyző, **Simonffy Imre**, dr. **Vaaga Lajos**, a kereskedő társulat ügyésze, **Serly Ede**, **Szoyka Gyula**, **Lőkövits Marton**, **Somossy László**, **Zádor Lajos**, **Szabó Kálmán**, (aki mellett **Zádor Lajos** után a legzajosabban tüntetett a közönség) dr. **Gulyás István** és **Szántó Győző**. A vidám társaság **Rácz Karoly** régi jó magyar nótáinál csaknem hat óráig maradt együtt.

— **Az ellenzéki lakoma.** A debreczeni egyesült ellenzék a nagyon sikerült népgyűlés után nem kevésbé sikerült ellenzéki lakomát tartott az Arany Bika földszinti nagy éttermében, a melyen parszázán voltak részt. A lakomán résztvettek a képviselők is, a debreczeni függetlenségi és új párt oszlopos férfiai és egy igen érdekes, érdemes vendég, tudós **Hermann Ottó**, a ki felkösöntöt is mondott, természetesen rajta kívül beszétek még sokan mások is.

— **Az ügyvédi kamara** a hivatalos helyiségeiben, vasárnap délelőtt 9 órakor tartotta a tisztújító közgyűlést. **Márk Endre** elnököt, a régi tisztikart és választmányt választották meg. Egyedül az érdemel felemlítést, hogy a választmányba új tagként dr. **Vásárhelyi Zoltán** választották be.

— **A Petőfi dalkör** vasárnapi házi estélye, mint eddig mindig, most is pompásan sikerült. Az előadás megfelelő. A jókedv rózsás. A tánc a kéő éjszakáig tar-

tott. A jelenvolt hölgyek névsorát itt közöljük. Asszonyok: **Nyikos Jánosné**, **Szabó Jánosné**, **Bereza Barnáné**, **Iklódy Jánosné**, **Doskovics Mihályné**, **Bartha Andrásné**, **Asztalos Józsefné**, **Rácz Gáborné**, **Szilágyi Gáborné**, **Sárosi Józsefné**, ifj. **Nagy Józsefné**, **Lukács Jánosné**, **Pelbárt Istvánné**, **Siró Gyuláné**, **Kalásziné**, **Bartus Lajosné**, **Tóth Ferenczné**, özv. **Szilágyi Gusztávné**, **Juhász Józsefné**, **Veress Imréné**, **Ujlaki Istvánné**, **Zih Kálmanné**, **Jevesák Lászlóné**, **Alföldy Mihályné**, **Horváth Gyuláné**, ifj. **Marschalkó Mihályné**, idősb. **Marschalkó Mihályné**, **Serdült Józsefné**, **Szatmári Karolyné**, **Szabó Andrásné**, **Vitarius Benjáminné**, **Kovácsikné**, **Balogh Miklósné**, **Szabó Sándorné**, **Szekeres Józsefné**, **Revesz Józsefné**, **Takács Sándorné**, **Latinovics Sándorné**, **Hole Jánosné**, **Babincsak Mihályné**, **Fehér Lajosné**, **Martinyi Lajosné**, **Dalmi Karolyné**, **Törő Imréné**, **Várady Józsefné**, **Riesz Henrikné**, **Tóth Mihályné**, **Laskai Miklósné** stb. **Urleányok:** **Szabó Juliska**, **Végh Róza**, **Szilágyi Jolánka**, **Pilbert Juliska**, **Dóczy Irénke**, **Kalászy Erzsike**, **Kalászy Ilonka**, **Tóth Ibolyka**, **Tóth Mariska**, **Fajt Ilona**, **Szathmáry Erzsike**, **Szathmáry Ilona**, **Szathmáry Irma**, **Bócz Emma** (H. Samson.) **Juhász Erzsike**, **Juhász Ilona**, **Sárray Natalia**, **Zich Etelk**, **Jevesák nővérek**, **Alföldi Gizella**, **Marsalkó nővérek**, **Pajtás Erzsike**, **Serdült Erzsike**, **Szabó Ilonka**, **Szathmáry Mariska**, **Kovácsik Erzsike**, **Szabó Zuzsika**, **Balogh Margit**, **Balogh Rózsika**, **Szekeres Juliska**, **Révész Róza**, **M. Sz. D. J.**, **Latinovics Erzsike**, **Ujai Mariska**, **Babincsak nővérek**, **Martinyi Margit**, **Jenny Elza**, **Rácz Erzsébet**, **Mayer Margita**, **Fröhlich Lujza**, **Lautner Katalin**, **Adler Elia**, **Adler Lili**, **Bagossy Kata**, **Balogh Mária**, **Béltéky Irma**, **Bodiczky Aranka**, **Cseke Erzsike**, **Csiha Irénke**, **Demeter Irina**, **Domján Ilona**, **Duházy Erzsike**, **Finha Eszterke**, **Hamvay Erzsike**, **Mézsér Margit**, **Hasenauer Ágnes**, **Hunyadi Margit**, **Juhász Karolina**, **Karácsonyi Gizella**, **Kenéz Annuska**, **Kosotán Emília** és **Margit**, **Kovács Erzsike**, **Kovács Julia**, **Kovács Mária**, **Könyves Mária**, **László Gabi**, **Lengyel Gizella**, **Lengyel Viola**, **Márkus Gizella**, **Pápai Margit**, **Prarnovsky Vilma**, **Sebessi Evike**, **Sebessy Margit**, **Sarkady Kata**, **Schönberger Margit**, **Stark Lenke**, **Sörös Erzsike**, **Dalmi nővérek**, **Törő Juliska**, **Törő Irma**, **Szabó Jolán**, **Szentgyörgyi Aranka**, **Szentgyörgyi Jolán**, **Szilágyi Ilona**, **Váradinó nővérek**, **Szilágyi Jolán**, **Szenes Mártha**, **Szürmó Mária**, **Tikász Irén**, **Tóth Esztiike**, **Tvaroskó Annikó**, **Vad Ilona**, **Tóth Margit**, **Vass Rózsika**, **Zádory Juliska**, **Bloch Aranka**, **Bloch Etelka**, **Breuer Etelka**, **Ehreureich Dorá**, **Fülöp Anna**, **Fülöp Emma** és **Iren**, **Fischer Erzsike**, **Fisch Ilona**, **Fritsch Rózsika**, **Hammer Ilona**, **Klein Hermin**, **Lakatos Katicza**, **Klor Boriska**, **Müller Malvin**, **Schwarz Erzsike**, **Schwarz Irén**, **Schön Ilona**, **Pollák Teréz**, **M. Zelma**, **Szilágyi Rózsika** stb.

— **A vendégek elutazása.** A tiltakozó népgyűlésre megjelent országgyűlési képviselők és előkelő vendégek még vasárnap délután visszautaztak a fővárosba, dr. **Thaly Kálmán** még Debreczenben maradt.

— **Szociálista népgyűlés.** Vasárnap a debreczeni szociálisták is tartottak népgyűlést. A Petőfi-térről katonás menetben vonultak le a külső vásártérre. Mintegy 1200-an gyűltek össze. **Szabó Endrét** választották meg elnöknek. Jegyzőül **Gál István**. Az első szónok **Nánási Lajos** építő mester volt, higgadtan, igen értelmesen beszélt a helyzetről. **Gál István** tüzes határozati javaslatot terjesztett elő, ezt az egész országba megküldik a szociálista egyesüle-

legszebben tisztít

Uri öltönyöket

Hrabéczy Antal

Széchenyi-u. 42.

Szakember javít és vasal.

teknek. Az általános titkos választási jogot követelik. Az államcsíny elítélik, de az ellenzéki képviselőket is okolják, hogy ez miattok történt meg. Szép rendben oszlottak szét.

— Kossuth Ferencz üdvözlése.

A vasárnapi népgyűlés alkalmából kifolyólag a következő két üdvözlő táviratot küldtek el Debreczenből Kossuth Ferencznek.

Nagyságos Kossuth Ferencz urnak, mint a szövetkezett ellenzék vezérbizottsági elnökének Budapest.

Debreczen népe ma plebiscitummal tette törvényhatóságunknak parlamenti merénylet elleni tiltakozó határozatát. Népgyűlésünkben már ez alkalommal is üdvözlésünket küldjük a szövetkezett ellenzék vezetésének. Az ut, melyre a szövetkezéssel léptek, a siker útja. Ez uton haladva ne csak a törvénysértés megtorlását, hanem a minden ellenzék által vallott nagy nemzeti célok megvalósítását is tüzzék ki feladatukul.

A bécsi törekvésekkel szemben a mi jelszavunk is az legyen: viribus unitis.

Függetlenségi és új párt
népgyűlési vezetősége.

Nagyságos

Kossuth Ferencz országos képviselő.
Budapest.

Az utóbbi napokban kifejtett demonstrációkban és a mai tiltakozó nagygyűlésben tevékeny résztvevő debreczeni akadémiai polgárság Kossuth apánk szeretett fiát hazafiui rokonérzettel üdvözlő és biztosítja végtelen ragaszkodásáról. Együtt érezünk és ha kell együtt harcolunk a szövetkezett ellenzékkel.

Mint értesülünk a debreczeni Új párt tagjai külön üdvözlő sürgönyt küldtek Bánffy Dezső bárónak is, a ki az Ujvidéki népgyűlésen vett részt.

— **A „Bikur Cholim”** debreczeni betegsegélyző egyesület vasárnap este tartotta a Frohner szálloda éttermében hálóstélyét. A terem zsúfolásig megtelt. Felköszöntőket mondottak Krausz Vimos főrabbi, dr. Bakonyi Samu országgyűlési képviselő, ifj. Schwarz Vimos, dr. Freund Jenő, dr. Fejér Ferencz és Emerich Arnold. A kántor énekkarával sok szép dalt énekelt. A jótékony célra rendezett vacsora kitűnően sikerült és szép jövedelmet hozott eme jobbára szegény emberekből álló, a segélyre rászorult egyesületnek.

— **A zsebvágó.** Egy bizonyos Szabó nevezetű zsebvágó felakarta használni a népgyűlési tömeges, nagy összetorlódást. Gondolta, hogy itt kedvezően lehet a zsebbe kaparászni, ott megjelent. Vesztére, a rendőrök felösmérték. Elfogták. Zár alá helyezték.

— **A mandarin félsztől gyötört katonák.** Debreczen hivatalos köreiben kezd igazi rögeszmévé válni a rémlátás. A fránya sem bántja ezeket a jó mandarinokat, mégis a midőn e békés és jámbor városban bármiféle hazafias ünnepség vagy gyűlés történik, ezek a saját árnyékoktól reszkető vagy talán a lelkiösmeretöktől furdalt Tiszabaráttal, rögeszmés rémlátók, mindjárt mozgósítják a katonaságot. Most is

mint értesülünk, a debreczeni legpédásabb rendben lefolyt ellenzéki nagy népgyűlés miatt, vasárnap egész nap készenlétbe állították a debreczeni katonaságot, sőt a csendőrséget is. Igazán nem érdemlik meg ezek a derék magyar katonák, hogy a Tiszabaráttal mandarin urak ilyen ok nélkül is gyötörgessék ezeket a derék magyar katonai fiukat.

— **Az iparos ifjak önképző egyesülete** sikerült felolvasást tartott vasárnap délután. A minden tekintetben sikerült ünnepségnek a kiemelkedő pontja, a Ferenczy Gyula dr. jogakadémiai tanár előadása volt.

— **Nagy disznótolvajlás.** A debreczeni csendőrség szenzációs fogást csinált. Nagy disznótolvajlás történt Tiszaszentimrén. A régi betyér világba is beillett volna ez a stikli. Rozenfeld Zsigmond tiszaszentimrei lakostól nemkevesebb, mint 42 darab, 4500 korona értékű disznót loptak el egyszerre. A nagyszabású tolvajlás nagy feltűnést keltett. A csendőrség azonnal a vakmerő tettes nyomozására vetette magát, nem sikertelenül nyomoztak. A hortobágyi Szálka-halom mellett elfogták Cs. Molnár Istvánt, a ki — a csendőrségi jelentés szerint — remekelte ezt a „kis”-disznó sort.

x **Rendkívül olcsón** lehet alkalmas Karácsonyi ajándékokat vásárolni a Schwartzféle pipametsző és fényképező cikkek üzletében a városházával szemben.

TÁVIRATOK.

Ugront kikiáltották képviselőjelöltnek.

Kecskemét, december 4. A debreczenivel egyidejűleg Kecskeméten is nagy tiltakozó népgyűlés volt. A hazafias, lelkes hangulat felvilágyította az egész Kecskeméti, amelynek a kecskeméti polgárság tizezreinek jelenlétében lefolyt tiltakozó gyűlésén Ugron Gábor legszebb szónoki diadalát aratta. Ez a legtöbbször méltatlanul és gonoszul mardosott nagy hazafi gyűjtő beszédével úgy elragadta a hallgatóságot, hogy a kecskeméti polgárság ezrei Ugron Gábort ott a nyit piaczon kikiáltották képviselőjelöltjüknél a Tiszavirág Nagy Mihály képviselő helyébe.

Apponyi és Kossuth ünneplése Győrben.

Győr, december 4. Olyan esemény történt Győrben, a mely még teljesebbé teszi a Tisza István győri bukását és kudarcát. Tudvalevőleg az elmúlt héten járt Győrben a hatalom örjületétől elragadott miniszterelnök, Tisza István. A nép bizalmát kiérdemelni, de alighogy ép bőrrel menekülhetett. A leköppött, sárral és kövel megdobált, legazemberezett, leburrogott hatalmas miniszterelnöknek az oltalmára, mivel már a hintó ablakát is rátörték, a helyőrség lovas és gyalogcsapatját kellett kiharcolni...

Micsoda más ez a jelenet, amely most vasárnap ugyancsak Győrben zajlott le. Kossuth Ferencz és Apponyi Albert több szövetkezett ellenzéki képviselővel, ugyancsak Győrbe rándultak ki tiltakozó népgyűlést tartani. Már a komáromi pályaudvaron nagy tömeg ünnepelte Apponyiékát.

A győri pályaudvaron pedig valóságos éljenektől harsogó néptenger várt rájuk. Ide érkezett a soproniak nagy küldöttsége is. És Kossuth, Apponyi kíséretökkel együtt százánál több magán-fogaton vonultak be a

püspöki városba. A hölgyek virágbokrétaikat szortak a bevonuló vezérférfiak hintójába. A tenger nép mindenütt Kossuthot és Apponyit éltette, ünnepelte.

A népgyűlés délután a polgárság megszámolhatatlan ezreinek jelenlétében folyt le.

Először **Kossuth** Ferencz beszélt. Kijelentette, hogy az ellenzék akarata sohasem érvényesül, csak ha obstruál és hogy a miniszterelnök szélmalom harcos. *Tárgyalni csak méltányosságra hajló férfakkal lehet.*

Kossuth után **Apponyi** Albert szólott orkányszerű éljenzések között, mondván, hogy Tiszák már megmutatták az utat, hogy kell tenni magát a zsarnoknak az alkotmányos biztosítékon. A jelenlegi választási törvény mellett alkotmányunk állandóan veszélyben forog. Végszetül kitartásra, bátorságra buzdította a hazafiakat, mert győzni fogunk.

Szinhz.

Diák élet.

[Meyer-Förster színműve. A debreczeni városi színházban először adták 1904. december 5-én.]

Alt-Heidelberg — mert ez a darab tulajdonképeni czime — meghozta a társulatnak az ideai színiévad első igazi sikerét. Német darab gyökerestül, de a mellett oly igaz, oly költői minden ízében, hogy hatása alól nem vonhatja ki magát más nemzetbeli sem.

A léleknek azt a hurját pendíti meg, amelyik legkönnyebben rezdül, mikor egy bajos mesét mond el a feledhetetlen virágos ifjuságról, mely eltűnik, mint a májusi álom és visszahozhatatlan, mint a sárgán leperdült falevél.

Egy német főherceg a hőse ennek a történetnek, aki az udvari etikett rideg formáságai közt jut el az érettségig. Akkor aztán ráveti sugarát az édes szabadság. Jó öreg nevelőjével, akit szintén fojtogat az udvar fülledt levegője, mint két kalitjából menekült madár, sietnek Heidelbergbe, ahol feléjük nevet az édes diákélet minden gyönyörűsége Lerazza magáról a főhercegi élet feszes nyugét és beáll a diákok közé mulatós pajtásnak. Károly Henrik főhercegből Karcsi lesz, aki fenőkiig őríti a diákélet minden örömet s hogy semmi se hiányozzék, egy kedves szerelmi idyllt is átél a kis Katiczával. De csak négy hónapig örülhet az arany szabadságnak s akkor az idillnek vége, örökre vége. Az államügyek visszaparancsolják s az aranyos Nekar partján töltött kedves idő visszahozhatatlanul szertefoszlott. Karcsiból ismét Károly Henrik lett: uralkodó, egy fényes kalit szomorú rabja.

A hangulatos szép darab láthatólag lelkesítette a szereplőket mind kivétel nélkül. Az igazgatóság is szeretettel foglalkozott vele. Rendezés és kiállítás kiváló volt. Gyöngyössi mesternek egy kiválóan sikerült háttérdiszlete maga is megnézni való látványosság. A főszerepet **Csontosra** bízták. Egyik legfiatalabb, de már is számottevő ereje a társulatnak. Játéka ha nem is volt kifogástalan, nem egy helyen a bensőséges átérés erejével hatott. **Szabó Irma** mint Katicza bájos jelenség volt, üde és érzelmes, teljesen olyan, amilyennek ezt az alakját a szerző elgondolhatta, hibátlan, kiváló alakítást adott. **Faragó** az öreg nevelő, **Jüttner** doktor rokonszenves, igen sikerült alakját tette játékkal még rokonszenvesebbé. Szívbeli jövő szavai megtalálták az utat a közönség szívéhez. **Krémer, Mezei, Sebestyén** s a többiek is mind legjobb tudásuk szerint játszottak.

Szóval ez a darab méltó arra, hogy hosszabb ideig műsoron maradjon. Mindenkinek ajánljuk, hogy nézze meg, poétikus, szép darabmal fog megismernedni.

Cs.